

ΔΙΟΔΙΑ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ: ΝΑ ΤΑ ΑΦΟΡΙΣΟΥΜΕ Ή ΜΗΠΩΣ ΝΑ ΤΟ ΞΑΝΑΣΚΕΦΤΟΥΜΕ; (Μάρτιος 2008)

Συγγραφέας: ΛΙΑΝΑ ΓΟΥΤΑ

Πράγματι, μοιάζει απωθητική η σκέψη να πληρώνουμε διόδια κάθε φορά που μπαينوβγαίνουμε στην πόλη με το αυτοκίνητο μας! Το έχουμε ακούσει κατά καιρούς ως ιδέα, ως κάτι που εφαρμόζεται σε κάποιες πόλεις του εξωτερικού και τώρα τελευταία ως ενδεχόμενο και για τις δικές μας. Επανήλθε στο προσκήνιο με το νέο χωροταξικό σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ. Κάποιοι έσπευσαν να πάρουν θέση καινά καταστείλουν κάθε ανησυχία: «Δεν θα το επιτρέψουμε στην πόλη μας»! Ωραία χαϊδεύει τα αφτιά μας! Όχι άλλη οικονομική επιβάρυνση στην πολύπαθη τσέπη μας. Να συνεχίσουμε ελεύθερα να μπαينوβγαίνουμε στην πόλη με τα τζιπ, να κάνουμε γύρους στα στενά, να διπλοπαρκάρουμε ή ακόμα καλύτερα να στεκόμαστε μπροστά στην πόρτα του μαγαζιού να πάρουμε αυτό που θέλουμε κ.λπ.

Αν όμως συμφωνούμε με όλα αυτά, ας μην παραπονεθούμε ξανά για το ότι πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη έχουν τη μεγαλύτερη ατμοσφαιρική ρύπανση σε αιωρούμενα σωματίδια από όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις. Το διαβάζουμε με νούμερα, το ακούμε από τους ειδικούς επιστήμονες, το νιώθουμε κάθε μέρα οι Θεσσαλονικείς όταν κυκλοφορούμε στο κέντρο ή βλέποντας από ψηλά την πόλη να τη σκεπάζει το νέφος! Μήπως, λοιπόν, να δούμε παραδείγματα άλλων ευρωπαϊκών πόλεων, όπου οι τοπικές αρχές τολμούν να σχεδιάζουν και να δοκιμάζουν νέα μέτρα και ιδέες, πηγαίνοντας συχνά ενάντια στο θυμικό, ριψοκινδυνεύοντας, αλλά τελικά πείθοντας με τεχνοκρατικά επιχειρήματα, με στοιχεία και νούμερα;

Στη Στοκχόλμη δοκίμασαν ένα σύστημα διοδίων που το σχεδίαζαν επί 2,5 χρόνια. Η ιδέα είχε λονδρέζικες ρίζες, όπου εφαρμόζεται από το 2003, πετυχαίνοντας μείωση της κυκλοφορίας και της μόλυνσης κατά 30%. Παρ' όλα αυτά, το 2006 το 2/3 των κατοίκων της Στοκχόλμης δεν συμφωνούσε με μια τέτοια πρόταση για την πόλη τους. Όταν όμως επί 6 μήνες δοκιμαστικής λειτουργίας του μέτρου είδαν την κυκλοφορία των αυτοκινήτων στο κέντρο να μειώνεται κατά 22%, το χρόνο διέλευσης κατά 30% και τη ρύπανση έως και 14%, άλλαξαν γνώμη. Σε δημοψήφισμα μετά τη

δοκιμαστική εφαρμογή, το 52% είπε ναι στη μόνιμη υιοθέτηση των διοδίων!

Βεβαίως, η επιβολή τους συνοδεύτηκε και από μια γενναία επένδυση 380 εκατ. ευρώ για 20 νέα λεωφορεία, 20 νέες γραμμές αστικών συγκοινωνιών και 13.500 θέσεις στάθμευσης, η οποία θα αποσβεστεί ακριβώς από αυτά τα έσοδα των διοδίων. Με ένα σμπάρο, πολλά τρυγόνια! Πώς λοιπόν οι πολίτες να μην πεισθούν; Και η μετακίνηση τους βελτιώθηκε και η υγεία τους επιβαρύνεται λιγότερο και τα χρήματα που θα δώσουν έχουν ήδη πιάσει τόπο με την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών και των θέσεων στάθμευσης.

Θέλει όμως θάρρος και τόλμη για τέτοια μέτρα που αρχικά δεν είναι καθόλου δημοφιλή. Και επιπλέον, όπως αναφέραμε, θέλει και σχεδιασμό χρόνων και πιλοτική εφαρμογή μηνών και σοβαρή εκστρατεία ενημέρωσης για τον τρόπο και τους στόχους. Κι αν γίνουν όλα αυτά, τότε οι πολίτες μπορεί να αποδειχθούν περισσότερο ώριμοι και ευαίσθητοι από όσο μπορούν να προβλέψουν όσοι σπεύδουν να αφορίσουν την επιβολή διοδίων. Αξίζει να δούμε με προσοχή τι κάνουν άλλοι και τι οφέλη αποκομίζουν. Πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα, με τα ευρωπαϊκά αρνητικά ρεκόρ ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θα έπρεπε να πρωτοστατούν σε μελέτες, σχεδιασμό, δοκιμές αυτών και άλλων τόσων μέτρων, ώστε να αποθαρρύνεται η είσοδος των ρυπογόνων αυτοκινήτων στο κέντρο και να ενισχύονται οι φιλικές προς το περιβάλλον μετακινήσεις. Να πάρουν προτεραιότητα και να ενισχυθούν οι αστικές συγκοινωνίες, τα ποδήλατα, τα φιλοπεριβαλλοντικά και μικρής κατανάλωσης αυτοκίνητα, να αποθαρρυνθεί η κίνηση στο κέντρο τις επιβαρημένες ώρες αιχμής. Αξίζουν τον κόπο και η μελέτη και η προσπάθεια όταν κάθε μέρα ζούμε και κινούμαστε μέσα σε πόλεις-θαλάμους αερίων...

Ας μη βιαζόμαστε να απορρίψουμε ιδέες οι οποίες αλλού έφεραν σπουδαία αποτελέσματα!

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» στις 7 Μαρτίου 2008, σ. 60.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>
